מחוון למורה

מחוון: בצלאל והכלים: "ופניהם איש אל אחיו"

1. רש"י: "לְפִי שֶׁנָּתַן נַפְשׁוֹ עַל הַמְּלָאכָה יוֹתֵר מִשְּׁאָר חֲכָמִים, נִקְרֵאת עַל שְׁמוֹ". ספורנו: הארון "שֶׁהָיָה הַמְיוּחָד שֶׁבַּכֵּלִים" נעשה בידי "הַגָּדוֹל שֶׁבְּכֻלָּם".
2. זהב מקשה: "וַיַּעַשׂ שְׁנֵי כְרֻבִים, זָהָב; מִקְשָׁה עָשָׂה אֹתָם, מִשְּׁנֵי קְצוֹת הַכַּפֹּרֶת". הם יוצאים מן הכפורת עצמה, "פִּרְשֵׁי כְנָפַיִם לְמַעְלָה", ופניהם זה אל זה ואל הכפורת.
3. הארון: עצי שיטים וזהב, כפורת וכרובים. השולחן: זהב טהור, זר ומסגרת, וכלים לשולחן. המנורה: "זָהָב טָהוֹר; מִקְשָׁה", שישה קנים, גביעים, כפתורים ופרחים, ושבעה נרות (כג). מזבח הקטורת: אמה על אמה, מצופה זהב. סמליות: תשובות אישיות מנומקות.
4. ההבדל: "יהיו" (ציווי, עתיד) מול "היו" (עשייה, עבר). העשייה זהה לציווי: הכרובים נעשו בדיוק כמו שנצטוו.
5. משה ביקש לעשות קודם כלים ואחר כך משכן. בצלאל אמר "מִנְהַג עוֹלָם לַעֲשׂוֹת תְּחִלָּה בַּיִת וְאַחַר כָּךְ מֵשִׂים כֵּלִים בְּתוֹכוֹ". משה ענה: "בְּצֵל אֵל הָיִיתָ", כי כך באמת צוה ה'.
6. "מקשה": מגוש זהב אחד, שהכו בו עד שקיבל צורה, ולא מחלקים מחוברים. תשובה מנומקת, למשל: אחדות, שלמות, אור אחד שיוצא מגוף אחד.
7. א. "וְנוֹעַדְתִּי לְךָ, שָׁם, וְדִבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים"; הרמב"ן: "עִקַּר הַחֵפֶץ בַּמִּשְׁכָּן הוּא מָקוֹם מְנוּחַת הַשְּׁכִינָה שֶׁהוּא הָאָרוֹן" (6). ב. רש"י: נתן נפשו על המלאכה ולכן נקראת על שמו; במדרש הוא מבין מעצמו את הסדר הנכון ("בְּצֵל אֵל הָיִיתָ") – מסירות וחוכמה (8). ג. תיאור מדויק (3) ופירוש מנומק (3).

פרשנות מסומנת כפרשנות (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו, אור החיים ופרשנים נוספים מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה' מובא בכתיב ה'. ממלכתי: ספר שמות (חטא העגל ובניית המשכן, שמות לב-מ) נלמד בחטיבה העליונה בלימודי התנ"ך (קריאה צמודה, ניתוח ספרותי ודיון ערכי); יש לבדוק מול תכנית הבגרות העדכנית ובחירת בית הספר. חמ"ד: לימוד חומש עם פרשנים (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו, אור החיים ומדרש); הפרשנות מסומנת כפרשנות. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.